

KI FIZETI A KERÍTÉST?

Migrációkutató Intézet

Dobó Géza gyorselemzése

2022/2

2022.01.28.

KI FIZETI A KERÍTÉST?

A Migrációkutató Intézet legújabb gyorselemzésében a 2021-es és a 2015-ös migrációs hullámokra válaszul épített kerítések európai uniós megítélését hasonlítjuk össze. A 2015-ben – sem előtte, sem azóta nem tapasztalt volumenű –, szükséges iratok nélkül Nyugat-Európába tartó embertömeg megfékezésére fizikai határárat telepített Magyarország a déli határára. A lépés kezdetben hevesen elutasító nemzetközi reakciókat váltott ki. Számos vezető nyugat-európai és brüsszeli politikus a kerítést önmagában kegyetlen, embertelen szimbólumnak minősítette. Orbán Viktor magyar kormányfő azon felvetését, hogy Magyarország a kerítéssel egész Európát védi, ezért annak a költségeit legalább részben EU-s forrásból kellene finanszírozni, lesöpörték az asztalról. A 2021-ben kirobbant fehérorosz migrációs válságra válaszul épülő fizikai határárak ügyében azonban már elmozdulás látszik, és egyre szélesebb körben elfogadott a kérdés jogossága. Bár áttörésről még nem beszélhetünk, az a tény, hogy a témáról immár érdemi vita folytatható, mindenképpen komoly előrelépésnek tekinthető az elmúlt évek tükrében.

Előzmények: gyodától a kettős kerítésrendszerig

A 2015-16-os nagy migrációs hullám idején mintegy 1,4 millió ember érkezett az Európai Unióba. A balkáni útvonalon át Nyugat-Európa felé tartó migránsok oroszlánrésze Magyarországon keresztül igyekezett eljutni az egyes célországokba. A hatalmas emberáradat lényegében kontrollálatlanul zúdult Szerbián átvonulva a magyar határhoz. A szír háború menekültjei és egyéb politikai üldözöttek mellett a Közel- és Közép-Keletről, valamint Afrikából érkező gazdasági migránsok alkották az említett tömeget.

Magyarország határozott intézkedéseket vezetett be az irreguláris migráció megfékezésére. Az ország déli határszakaszára első lépésként az úgynevezett gyorstelepítésű drótakadályt, rövidített nevén a gyodát húzták fel. Másfél-két méter magas, acélkarókra feszített vezetődrótokra pengés drótakadályokat telepítettek. A hadászatban is használt szögesdrót NATO-penge néven is ismert. A gyoda ma is áll a végleges megoldásként kiépített, négy méter magas, a két kerítés között murvás szervizúttal ellátott, hő- és mozgásérzékelőkkel, valamint térfigyelő kamerákkal telepített kettős kerítésrendszer előtt. A műszaki határár mintegy 175 kilométeres szakaszon húzódik a szerb–magyar határon és 120 kilométer hosszan a horvát–magyar határszakaszon. Ugyan Horvátország is európai uniós tagállam, ám egyelőre nem része a schengeni övezetnek, ezért került kiépítésre ott is a határár, hisz a személyforgalom EU-n belüli szabad áramlását szavatoló előszűrést a magyar határőrizet látja el. A magyar–horvát határszakasz hosszabb, mint

a szerb–magyar, azonban előbbinél több a természetes akadályt képező folyami határszakasz, mint a szerb–magyar határon, ahol ez a Tisza árterületére korlátozódik (ez magyarázza, hogy miért rövidebb a horvát kerítésszakasz).

A kettős határzár két év alatt, 2015 nyarától 2017 májusáig épült ki. Magyarország 2017-ben azt kérte az EU-tól, hogy a határzár felépítésével kapcsolatban felmerült, összesen 270 milliárd forintos költségeinek felét térítse meg.¹ Merev elutasítás volt az első reakció, majd a kért összeg töredékét, 20 millió eurót – akkori árfolyamon mintegy 6,3 milliárd forintot – ajánlott fel az Európai Bizottság Magyarországnak határvédelmi költségeinek részleges fedezésére 2019 tavaszán.²

EU-s fogadtatás

A magyar kerítésépítés nem számított előzmény nélkülinek. A világon jelenleg mintegy 30 kerítés, illetve fal véd országokat elsősorban az illegális migrációtól, kisebb részt a fegyver- és drogkereskedelemtől, valamint választ el konfliktuszónákat egymástól (például a megosztott Cipruson). A kínai nagy fal hossza mellett sem elhanyagolható méretű határzárak is kiépültek. Például az Indiát Bangladesztől elválasztó kerítés közel 3 300 kilométer hosszú. Az USA-t az illegális bevándorlóktól és a drogsempészeketől Mexikó felől óvó határzárból 1 100 kilométernyi épült fel, az eredeti tervek szerint teljes hossza pedig 3 400 kilométer lenne (megépülése esetén).

Ráadásul az EU schengeni határainak egy részén is állt már határzár 2015-ben. A görög–török és a bolgár–török határszakaszon kiépített rendszer a balkáni migrációs útvonal déli szakaszát védte, míg a lett–orosz határ a keleti végek egy részén képezett már ekkor is fizikai akadályt az EU-ba a zöldhatáron át igyekvők előtt. Emellett Spanyolországot a Gibraltári-szoros afrikai oldalán lévő területein is hat méter magas, a tetején pengedróttal erősített kettős kerítésrendszer – az ott fekvő városról elnevezett ceutai határzár – védi a Marokkó felől érkező migránsoktól. Az EU-n belül pedig Franciaország atlanti partjainál, Calais-nál a La Manche csatornán át Nagy-Britanniába tartó migránsok megállítására éppen 2015-ben, brit forrásból építettek védőkerítést. Nagy-Britannia akkor még EU-tagállam volt, ám a schengeni övezetnek soha sem volt tagja.

Mindezek ellenére a magyar határkerítés alapvetően elutasítást váltott ki 2015-ben. A fizikai akadályt embertelen, a szír háború menekültjeinek szenvedését tetéző, az emberi jogokba ütköző, barbár falként

¹ SPIRK 2017.

² BRÜCKNER 2019.

jellemezték, sőt, a „21. századi vasfüggöny” jelzõt is megkapta.³ Természetesen a párhuzam minden realitást nélkülözött, hiszen annak idején a szovjet befolyás alatt álló kommunista vezetésű államok a vasfüggönnyel nem a kívülrõl behatolóktól óvták elsõsorban a területüket, hanem a saját állampolgáraikat gátolták meg abban, hogy nyugatra menjenek. Ráadásul a határõrök éles lõfegyverrel meg is õlhatték a szõkevényeket. Az elítélõ nyilatkozatok egyik jellemzõ példája a szocialista François Holland elnöksége idején hivatalban lévõ francia külügyminiszter, Laurent Fabius megszólalása, aki így jellemezte a magyar mûszaki határzár kiépítését: „olyan drótkerítés felhúzása, amit még állatoknak sem csinálnak, nem az értékek tiszteletben tartása.”⁴

Azonban már a magyar – és egyben európai – határzár kiépítésének kezdeti idõszakától voltak olyan nyugati politikusok, akik egyetértettek a zöldhatár intenzív védelmével. A késõbbi kancellár, jobbközép néppárti osztrák külügyminiszter, Sebastian Kurz kiállt⁵ a magyar kerítésépítés mellett. Sõt, a migrációs válság hatására a schengeni belsõ államhatárok õrizetlensége is ideiglenesen felfüggesztésre került, és Ausztria is mûszaki határzár kiépítésébe kezdett, azonban annak a nevéen nevezését kínosan kerülték. Az osztrákok építették ki az elsõ, két schengeni tagállam, Ausztria és Szlovénia közötti kerítésszakaszt.⁶ Támogatóan nyilatkozott a holland kereszténydemokrata Jaap de Hoop Scheffer, korábbi külügyminiszter és NATO-fõtitkár is, aki szerint a kerítés megépítésével országa határait védte a magyar kormány, és Európának ugyanígy kellett volna eljárnia.⁷

„Stay in Turkey!”

Kétségkívül a 2015-ös migrációs krízisben felvállalt szerepe helyezte Orbán Viktort a nemzetközi porondon is jegyzett politikusok szûkebb körébe. Bírálói antihumánusnak minõsítették politikáját, az emberi jogok lábball tiprásáról beszéltek, méltatói ellenben elismerték, hogy Magyarország az európai határvédelmi kötelezettségeinek tesz eleget. A magyar kormány a probléma helyben történõ kezelésében és nem annak Európába történõ importálásában látta a megoldást. „*Stay in Turkey!*” – ajánlotta már 2015-ben Orbán egy nemzetközi sajtótájékoztatón a legközelebbi biztonságos országba, Törökországba átjutott szíriai menekülteknek.⁸ Emellett a magyar miniszterelnök élt azzal a retorikai fordulattal is, miszerint országa ismét a kereszténységet védi a muszlimoktól a déli végeken, mint tette fél évezreddel korábban a

³ BERSHIDSKY 2015.

⁴ AL JAZEERA 2015.

⁵ THE LOCAL.AT 2015.

⁶ EURONEWS 2015.

⁷ VAN HUMBEECK, PAULI 2015.

⁸ EURONEWS 2015.

nándorfehérvári ütközetben. Időközben Hungary Helps néven a válságok sújtotta, migrációs szempontból kibocsátó országokban segélyezéssel, infrastrukturális fejlesztésekkel igyekszik Magyarország helyben maradásra bírni a migrációs kockázat felvállalása helyett a helyi közösségeket. Ennek keretében Szíriában, Irakban és más muszlim többségű államokban az üldözött keresztény kisebbség megsegítését Magyarország intézményes úton is felvállalta.

Az Európai Unió migrációs krízisre kidolgozott megoldási javaslatának egyike volt a frontországokban (Görögország és Olaszország) menedékkérelmet benyújtók szétszórása a tagállamok között.⁹ Erre a tagországok népességének és GDP-jének arányában került (volna) sor. A nagyobb lélekszámú államoknak értelemszerűen több, míg a kisebbeknek kevesebb migránst kellett (volna) befogadnia, de kivétel nélkül minden egyes tagállamot köteleztek erre. Magyarország a kezdetektől elzárkózott a kvóta elfogadásától és végrehajtásától, rövid időn belül pedig többen is csatlakoztak hozzá (lásd pl. a többi visegrádi országot). A kvótadöntés elfogadását követő 2 év a magyar kormányt igazolta, hiszen néhány tagállamot leszámítva többségük nem teljesítette az előírt számot.^{10 11}

A magyar parlament alkotmányos szinten, az ország alaptörvényébe emelve tiltotta meg¹² „idegen népesség” betelepítését, az „őshonos” lakosság védelme érdekében. Az Európai Unió ezzel kapcsolatos elmarasztalását a magyar alkotmánybíróság 2021-ben azon az alapon utasította el, hogy amíg az Európai Unió nem képes hatékony szabályozásával határait kellőképpen védeni, addig Magyarország mindezt nemzeti hatáskörben elláthatja.¹³ Azonban Magyarország arra a krízis kezdetétől folyamatosan nyitott volt, hogy egyéb módon hozzájáruljon a migrációs válság összeurópai terheinek enyhítéséhez; pusztán a bevándorláspolitikának a nemzeti hatáskörben tartásához ragaszkodik. Ha bármelyik tagállam kész befogadni szükséges iratok nélkül a magyar országhatárra érkező, akár jelentős számú migránst, Magyarország biztosítja a szervezett szállításukat és ellátmányozásukat az országon belül, valamint a rendezett kiléptetésüket. Minderre sor került már 2015-ben, amikor a kezdetben a szír háború nagy migrációs hulláma alatt spontán, szüretlenül érkező migránsok befogadásától elzárkózó akkori német kancellár, Angela Merkel 180 fokos fordulatát követően, a „*Willkommenskultur*” fémjelezte program keretében Németország befogadta a Magyarországon és Ausztrián keresztül érkezőket. (Utóbb Merkel is

⁹ AZ EURÓPAI UNIÓ HIVATALOS LAPJA 2015.

¹⁰ EURÓPAI BIZOTTSÁG 2017.

¹¹ EUROPEAN MIGRATION LAW 2018.

¹² NET JOGTÁR 2018.

¹³ DOBÓ 2021.

kijelentette, hogy mindez talán hiba volt, és elismerte a magyar műszaki határzár létjogosultságát.) A magyar kormány jelezte, hogy ennek a jövőben sincs akadály.

Lukasenka trendfordító hibrid háborúja

2021-ben a nem túl hízelgő, Európa utolsó diktátora „eposzi” jelzővel illetett fehérorosz Lukasenka hibrid háborúja ismét felvetette az Európai Unióban a fizikai határzár, vagyis az egyesek által kárhozott, míg mások által áldott kerítés építésének szükségességét. Ami a kiváltó okokat illeti: Lukasenka a 2020 augusztusi fehéroroszországi elnökválasztást csalással nyerte meg¹⁴, majd az ellenzéket megfélemlítette, egy részét bebörtönözte, így sikerült belföldön stabilizálnia a hatalmát, azonban nyugaton a korábbi kevés legitimitását is elveszítette. Az elcsalt választást követően az EU több körben gazdasági szankciókat¹⁵ vetett ki a fehérorosz rezsimre. Az uniós szankciók fokozására¹⁶ azt követően került sor, hogy államilag szervezett légikalózkodást követett el a Lukasenka-rezsim, amikor egy menetrendszerinti Ryanair-járatot¹⁷ kényszerítettek Minszkben leszállásra egy fehérorosz ellenzéki újságíró-blogger letartóztatása érdekében. Ezt követően kitiltották az EU légtéréből a belarusz légitársaságokat.

Lukasenka egy mesterségesen gerjesztett migrációs válsággal válaszolt, hogy elérje a Nyugat általi elismerését, ám még ennél is fontosabb volt számára az EU-s szankciók visszavonásának kikényszerítése, valamint a járat nélkül maradt repülők hasznosítása is motiválta a diktátort bizarr lépésében. E célból legálisan, utazási irodákon keresztül kínáltak Fehéroroszországba vízumot és repülőjegyet azzal kecsegtetve, hogy gond nélkül átmehetnek az útra vállalkozók a Belarusszal határos Európai Unióba Lengyelországon vagy Litvánián át. Több ezren érkeztek a Közel-Keletről, elsősorban az iraki Kurdisztánból. A migránsok az egyre zordabb kelet-európai időjárási viszonyok között szembesültek azzal, hogy szó sincs szabad átlépésről az EU-ba. A lengyel és a litván határőrök EU-s vízum hiányában – hisz értelemszerűen csak fehéroroszt kaptak a csomag megvásárlásakor – visszatoloncolták őket Belaruszba. Azonban a helyzet sajnos eszkalálódott, többek között azért, mert a fehérorosz határőrök szabályosan kiképezték a migránsokat az ellenállásra: afganisztáni és iraki harcokban edződött veteránokat toboroztak a lengyel határrendszerekkel folytatott összecsapások sikeres megvívása érdekében.¹⁸

¹⁴ SZABAD EURÓPA 2020.

¹⁵ EURÓPAI TANÁCS 2020.

¹⁶ EURÓPAI TANÁCS 2021.

¹⁷ PORTFOLIO 2021.

¹⁸ RETTMAN 2021

Keleten is épül a határzár

Lengyelország, Litvánia és Lettország is kerítésépítésbe¹⁹ kezdett, amióta Belarusz felől megindult az „importmigránsok” beáramlása. A lengyel kormány 2022 elején hivatalosan is bejelentette, hogy az ország falat fog építeni a fehéroroszországi határ mentén. Figyelembe véve, hogy folyamatosan nagy számban próbálnak bejutni Lengyelország területére, hogy onnan folytassák útjukat Nyugat-Európa felé, 186 kilométer hosszú falat húznak fel a lengyel-fehérorosz határon. Wioleta Gorzkowska, a határőrség főparancsnok-helyettese elmondta, hogy több mint 50 ezer tonna acél felhasználásával tervezik a kerítés megépítését.²⁰

Amikor 2015-ben Magyarország a határvédelmi beruházásai költségeinek legalább a részleges megtérítését kérte az EU-tól arra hivatkozva, hogy egyben az egész unió déli határát védi, süket fülekre talált. Azonban az Európai Tanácsban változik a határkerítés-építés megítélése: 12 tagállam immár támogatja a költségtérítést, amit a Tanácsnak írásban is jeleztek.²¹ A fizikai határzár ugyanis a teljes EU érdekét képviseli, nem pusztán azokét a tagállamokét, ahová elsőként érkeznek a migránsok. Az Európai Unió vonatkozó rendelkezése²² mindezekon felül a hatékony határőrizet érdekében kifejezetten előírja, hogy a schengeni határok védelmében gyakran és váratlanul kell járőrözni a határátkelőhelyek közötti határszakaszokon, vagyis a zöldhatáron. Mindezt azzal az indokkal, hogy folyamatosan fennálljon a tettenérés kockázata. Viszont ez azt is jelenti, hogy a határrendszerek folyamatos, intenzív jelenléte állandó kiadásokkal jár.

Zöld jelzés a kerítésnek

Technikai és elektronikai eszközök is bevethetők a határőrizet védelmében a vonatkozó EU-s jogszabályok^{23 24} alapján. Ennek a kategóriának megfelel a magyar fizikai határzár, vagyis az elektronikus érzékelőkkel, kültéri és hőkamerákkal megerősített, közepesen manőverúttal kiépített, kettős, szögesdrótos tetejű acélkerítés-rendszer. A beruházás és a havi üzemeltetési költségek legalább részbeni EU-s megtérítése napjainkban is aktuális, különös tekintettel arra, hogy immár változik a hozzáállás e kérdéskörben.

A tagállamok egy csoportja – Magyarországot, Ausztriát, Lengyelországot, Görögországot és Litvániát is beleértve – kezdeményezte, hogy az unió térítse meg Litvániának a Fehéroroszországgal közös zöldhatárára

¹⁹ VISEGRÁD POST 2021.

²⁰ SCHENGENVISAINFO NEWS 2022.

²¹ THE ECONOMIST 2021.

²² AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/399 RENDELETE 2016.

²³ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2008/115 EK IRÁNYELVE 2008.

²⁴ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/399 RENDELETE 2016.

épített kerítés költségének háromnegyedét, mintegy 150 millió eurót.²⁵ Görögország a Törökország felőli, északkeleti határra épített kerítésének 60 millió eurós költségét szeretné megtéríttetni az EU-val. A görög migrációs miniszter kijelentette, hogy Athén gátat fog vetni az afgánok beáramlásának és felhívta a figyelmet arra, hogy nem szeretnék, ha megismétlődne a 2015-ös menekültkrízis.²⁶

Ursula von Der Leyen, az Európai Bizottság elnöke egyelőre még nem adta be a derekát a kerítésépítések költségeinek unió általi átvállalására, de elemzők szerint megváltozhat az álláspontja, ha tagállami részről folytatódik az erre irányuló nyomás.²⁷ Mindez azért is üdvöztető, mert a 2015-ös nagy migrációs hullámnak mintegy megágyazott a fél évtizeddel korábban kirobbant görög gazdasági válság. A görög állami szervek és funkciók ennek következtében fokozatosan leépültek – beleértve a határőrizet is –, így semmi sem szabott gátat a Törökország felől érkező migránsok tömeges beáramlásának. A veszélyre Frontex-jelentésekben már évekkel korábban felhívták a figyelmet (például a 2012-ben publikált teljes körű²⁸ és nyugat-balkáni²⁹ kockázatelemzéseikben), azonban a fizikai határzárak kiépítése, vagy legalábbis az álló és mozgó járőrös határőrizet megfelelő ellátása, elmaradt.

Érdeemes felidézni, hogy a hatályos schengeni határellenőrzési kódex vonatkozó cikkelye hogyan határozza meg a határőrizet:

- *A határőrizet fő célja a jogellenes határátlépések megakadályozása, a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem, valamint a határt illegálisan átlépő személyek elleni intézkedések meghozatala.*
- *A határt illegálisan átlépő és az érintett tagállam területén tartózkodásra nem jogosult személyeket el kell fogni, és ellenük a 2008/115/EK irányelv rendelkezéseinek megfelelő eljárásokat kell indítani.³⁰ A határőrök a határőrizet ellátására álló vagy mozgó egységeket alkalmaznak.*
- *Ezt az őrizetet oly módon kell végrehajtani, hogy az megakadályozza a személyeket a határátkelőhelyeken történő ellenőrzés megkerülésében, és visszatartsa őket ettől.*

²⁵ THE ECONOMIST 2021.

²⁶ FALLON 2021.

²⁷ THE ECONOMIST 2021.

²⁸ FRONTEx 2012.

²⁹ FRONTEx 2012.

³⁰ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2008/115 EK IRÁNYELVE 2008.

- *A határátkelőhelyek közötti őrizetet a fennálló vagy várható kockázatoknak és veszélyeknek megfelelő létszámban és módszerekkel szolgálatot teljesítő határőrök végzik. Az őrizet végrehajtásának időszakát gyakran és váratlanul kell változtatni, hogy jogellenes határátlépés esetén állandó jelleggel fennálljon a tettenérés kockázata.*
- *Az őrizetet álló és mozgó egységek hajtják végre, akik feladataikat járőrözéssel, illetve az ismert vagy valószínűsített kockázatot jelentő helyen elhelyezkedve látják el azáltal a céllal, hogy a határt jogellenesen átlépőket elfogják.*
- *A határőrizet technikai, azon belül elektronikai eszközök alkalmazásával is végrehajtható.³¹*

Egyértelmű, hogy a magyar határőrizeti gyakorlat megfelel a kódex vonatkozó rendelkezéseinek. E tény, valamint a fizikai határárákkal kapcsolatos brüsszeli véleményklíma pozitív változását figyelembe véve felmerül a kérdés: ha az EU végül érdemi anyagi támogatást ad a keleti határon épülő kerítésekhez, vajon az egyenlő elbírálás elve alapján Magyarország is számíthatna megegyező arányú hozzájárulásra?

„Parole, parole, parole”

Egyelőre azonban nem sikerült áttörést elérnie a külső határok védelmének uniós finanszírozását szorgalmazó tagállamoknak és politikai erőknél: az EU köszöni szépen a kerítéseket, de még nem száll be azok finanszírozásába. Az Európai Parlamentben Hélène Laporte, a francia jobboldali Nemzeti Tömörülés képviselőjének 2021. november 11-én feltett írásbeli kérdésére³² (amely konkrétan a litván–belarusz határszakaszon épülő kerítés EU-s finanszírozására vonatkozott) 2022. január 21-én érkezett meg Ylva Johansson, az Európai Bizottság svéd belügyi biztosának válasza³³, miszerint az EU továbbra sem nyújt forrást a fizikai határárák megépítéséhez. Természetesen erről nem ő dönt egy személyben, de álláspontja hűen tükrözi a téma mai napig megosztó jellegét.

Összegzés

Összeurópai szinten jellemző, hogy a 2015-től képviselt, migrációrealista magyar álláspontot egyre több tagállam kormánya osztja. Itt említhető példaként a szociáldemokrata dán kormány szigorú, migrációt visszaszorító politikája, melynek keretében például Damaszkusz nagy részét is biztonságosnak minősítették. Olyan szír származású kiskorúakat is visszatoloncolnak, akik adott esetben már Dániában születtek. Az elmúlt évtizedben a jobboldali kabinetek jártak élen a szigorú migrációs politikában

³¹ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/399 RENDELETE 2016.

³² EUROPEAN PARLIAMENT 2021.

³³EUROPEAN PARLIAMENT 2022.

Európában, de talán ilyen messzire még ők sem merészkedtek. Ugyanakkor a Merkelt követő szociáldemokrata német kancellár, Olaf Scholz³⁴ például 2022 elején kijelentette, hogy a német gazdaságnak égető szüksége van további bevándorlók alkalmazására. Kérdés persze, hogy mindez mennyire a baloldali érdekeket szolgálja, avagy inkább a nagytőkéséket, azonban azt egyértelműen jelzi, hogy a migrációt pártoló vagy inkább elutasító tagállami kormányok tábora dinamikusan változik.

Az EU keleti határán kialakult migrációs válság kapcsán van egy nagyon fontos tanulság, nevezetesen az, hogy 2015-tel szemben – a nyilvános megszólalások alapján – immár kisebbségben vannak azok a brüsszeli és tagállami döntéshozók, akik korlátlanul beengednék az unió területére az ellenőrizetlen, irreguláris tömegeket. Néhány évvel ezelőtt ez még elképzelhetetlennek tűnt. Ha elfogadjuk, hogy az illegális migráció megállításának fontossága immár többségi álláspont, akkor a célhoz rendelendő eszközökben talán már könnyebb lesz konszenzusra jutni. Hogy ez mennyi időt fog igénybe venni, azt ma lehetetlen megjósolni, de az kétségtelen, hogy a fizikai határázárak közös finanszírozásának megnyíltára minden korábbinál nagyobb az esély. Egyelőre azonban be kell érünk azzal, hogy a kérdésről egyáltalán érdemi diskurzust lehet folytatni; az elmúlt évek tükrében ezt sem szabad lebecsülni.

³⁴ KOREN-KARCZUB 2022.

Felhasznált irodalom

AL JAZEERA (2015): *France: Hungary refugee fence not even fit for animals*. 2015.08.15. Forrás: <https://www.aljazeera.com/news/2015/8/31/france-hungary-refugee-fence-not-even-fit-for-animals>

(Megtekintve: 2022.01.21.)

A TANÁCS (EU) 2015/1601 HATÁROZATA (2015): *A nemzetközi védelem területén Olaszország és Görögország érdekében elfogadott átmeneti intézkedések megállapításáról*. Az Európai Unió hivatalos lapja, 2015.09.22. Forrás: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32015D1601&from=HU>

(Megtekintve: 2022.01.24.)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2008/115 IRÁNYELVE (2008): *A harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról*. (2008.12.24.) Forrás:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A32008L0115> (Megtekintve: 2022.01.13.)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/399 RENDELETE (2016): *A személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határ-ellenőrzési kódex)* (2016.03.09.) Forrás:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A32016R0399> (Megtekintve: 2022.01.13.)

BERSHIDSKY, Leon (2015): *The Irony of Hungary's Border Wall*. Bloomberg, 2015.06.18. Forrás: <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2015-06-18/the-irony-of-hungary-s-border-wall>

(Megtekintve: 2022.01.21.)

BRÜCKNER, Gergely (2019): *Az Európai Bizottság 6,3 milliárd forintot küldene a kerítésre*. Index, 2019.03.02. Forrás:

https://index.hu/belfold/2019/03/02/az_europai_bizottsag_6_3_milliard_forintot_kuldene_a_keritesre/ (Megtekintve: 2022.01.13.)

DOBÓ, Géza (2021): *Alkotmánybíróság: Maradhat a szabályozás a szerb-magyar határon*. MCC Corvinák, 2021.12.17. Forrás: <https://corvinak.hu/velemeney/2021/12/17/alkotmanybirosag-maradhat-a-magyar-szabalyozas-a-szerb-magyar-hataron> (Megtekintve: 2022.01.13.)

ENSZ (1948): *Emberi jogok egyetemes nyilatkozata (teljes szöveg)*. Council of Europe. Forrás: <https://www.coe.int/hu/web/compass/the-universal-declaration-of-human-rights-full-version->

(Megtekintve: 2022.01.13.)

EURONEWS (2015): *Stay in Turkey, Hungary's Orban tells Syrian refugees*. Euronews, 2015.09.03. Forrás: <https://www.euronews.com/2015/09/03/stay-in-turkey-hungary-s-orban-tells-syrian-refugees>

(Megtekintve: 2022.01.13.)

EURONEWS (2015): *Először épül kerítés két schengeni ország között.* Euronews, 2015.12.07. Forrás: <https://hu.euronews.com/2015/12/07/eloszor-epul-kerites-ket-schengeni-orszag-kozott> (Megtekintve: 2022.01.13.)

EURÓPAI BIZOTTSÁG: *Határok nélküli Európa – a schengeni térség.* Európai Bizottság. Forrás: http://publications.europa.eu/resource/cellar/09fcf41f-ffc4-472a-a573-b46f0b34119e.0008.03/DOC_1 (Megtekintve: 2022.01.13.)

EURÓPAI BIZOTTSÁG: (2017): *A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak és a Tanácsnak – Tizenötödik jelentés a migránsok EU-n belüli áttelepítéséről és áthelyezéséről.* Eurlax, 2017.09.06. Forrás: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52017DC0465&qid=1643018922531&from=EN> (Megtekintve: 2022.01.24.)

EUROPEAN MIGRATION LAW (2018): *Relocation of asylum seekers from Italy and Greece,* European Migration Law, 2018.04.02. Forrás: <http://www.europeanmigrationlaw.eu/en/articles/datas/relocation-from-italy-and-greece.html> (Megtekintve: 2022.01.24.)

EUROPEAN PARLIAMENT (2021): European Parliament 2021.11.21. Forrás: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-005077_EN.html (Megtekintve: 2022.01.27.)

EUROPEAN PARLIAMENT (2022): European Parliament 2022.01.21. Forrás: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-005077-ASW_EN.html (Megtekintve: 2022.01.27.)

EURÓPAI TANÁCS (2020) *Belarusz: Az EU szankciókat vezetett be a választások meghamisítása és az elnyomás miatt.* Európai Tanács, 2020.10.2. Forrás: <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2020/10/02/belarus-eu-imposes-sanctions-for-repression-and-election-falsification/> (Megtekintve: 2022.01.24.)

EURÓPAI TANÁCS (2021) *Az EU a belarusz gazdaságot célzó szankciókat vezetett be.* Európai Tanács, 2021.06.24. Forrás: <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2021/06/24/eu-imposes-sanctions-on-belarusian-economy/> (Megtekintve: 2022.01.24.)

FALLON, Katy (2021) Al Jazeera, *Anticipating Afghani migration, Greece moves to fortify borders.* 2021.08.26.. Forrás: <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/26/in-anticipation-of-afghan-migrant-wave-greece-jumps-into-action> (Megtekintve: 2022.01.25)

FRONTEX (2012) Annual risk analysis. Frontex (2012.04.20.) Forrás: <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/focus/annual-risk-analysis-2012-NOEp8H> (Megtekintve: 2022.01.24.)

FRONTEX (2012) Western Balkans annual risk analysis. Frontex (2012.04.20.) Forrás: https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/WB_ARA_2012.pdf (Megtekintve: 2022.01.24.)

KOREN-KARCZUB, Tímea (2022) *Berlin bevándorlók százazezreivel pótolná a munkaerőhiányt.* Magyar Nemzet (2022.01.22.) Forrás: <https://magyarnemzet.hu/kulfold/2022/01/berlin-bevandorlok-szazezreivel-potolna-a-munkaerohiany> (Megtekintve: 2022.01.24.)

NET JOGTÁR (2018): *Magyarország alaptörvényének hetedik módosítása.* Net Jogtár, 2018.06.28. Forrás: <https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1800628.ATV> (Megtekintve: 2022.01.24.)

PORTFOLIO (2021): *A fehérorosz diktátor a földre kényszerített egy Ryanair-gépet.* Portfolio, 2021. 2021.05.23. Forrás: <https://www.portfolio.hu/global/20210523/a-feherorosz-diktator-a-foldre-kenyszeritett-egy-ryanair-gepet-484528> (Megtekintve: 2022.01.24.)

RETTMAN, Andrej (2021) *Belarus 'trained Afghan and Iraqi veterans' for EU border attacks.* Euobserver, 2021.11.10. Forrás: <https://euobserver.com/world/153478> (Megtekintve: 2022.01.24.)

SCHENGENVISAINFO NEWS: (2022) *Poland to build 186 kilometres-long wall in its border with Belarus.* Schengenvisainfo News, 2022.01.05 Forrás: <https://www.schengenvisainfo.com/news/poland-to-build-186-kilometres-long-wall-on-its-border-with-belarus/> (Megtekintve: 2022.01.13.)

SPIRK, József (2017): *Itt a 270 milliárdos számla, amit Orbán benyújtott az EU-nak.* 24.hu, 2017.09.29 Forrás: <https://24.hu/fn/gazdasag/2017/09/29/itt-a-270-milliardos-szamla-amit-orban-benyujtott-az-eu-nak/> (Megtekintve: 2022.01.13.)

SZABAD EURÓPA (2020): *Az EBESZ szerint egyértelmű a bizonyíték, elcsalták a belarusz elnökválasztást.* Szabad Európa, 2020.11.2. Forrás: <https://www.szabadeuropa.hu/a/az-ebes-szerint-egyertelmu-a-bizonyitek-elcsaltak-a-belarusz-elnokvalasztast/30926110.html> (Megtekintve: 2022.01.24.)

THE ECONOMIST (2021): *The EU is being asked to pay for border fences to keep migrants out.* The Economist, 2021.10.30 Forrás: <https://www.economist.com/europe/2021/10/30/the-eu-is-being-asked-to-pay-for-border-fences-to-keep-migrants-out> (Megtekintve: 2022.01.13.)

THE LOCAL.AT (2021): *Austrian minister calls for 'fortress Europe'* 2015.10.23. The Local.at., 2021. https://www.thelocal.at/20151023/austrian-minister-calls-for-fortress-europe/?utm_source=mandiner&utm_medium=link&utm_campaign=mandiner_201510 (Megtekintve: 2022.01.25.)

VAN HUMBEECK, Hubert; PAULI, Walter (2015): *Jaap De Hoop Scheffer: „Viktor Orban doet wat Europa zou moeten doen”.* Knack, 2015.10.28. Forrás: https://www.knack.be/nieuws/wereld/jaap-de-hoop-scheffer-viktor-orban-doet-wat-europa-zou-moeten-doen/article-longread-620947.html?cookie_check=1643011798 (Megtekintve: 2022.01.24.)

VISEGRÁD POST (2021): *Like Lithuania and Poland Latvia to build barrier on border with Belarus*. Visegrád Post, 2021. Forrás: <https://visegradpost.com/en/2021/11/19/like-lithuania-and-poland-latvia-to-build-barrier-on-border-with-belarus/> (Megtekintve: 2022.01.24.)

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155.

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

© Dobó Géza, 2022

© Migrációkutató Intézet, 2022

Sorszám: 2022/2